

Výběr české demografické literatury za 2. pololetí 2019 a 1. pololetí 2020

I. Knižní publikace, studie

- Höhne, S. – Paloncyová, J. *Péče o děti po rozvodu či rozchodu*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2019, 66 s.
- Christou, A. *Žena v českém tradičním obrazu světa*. Praha: FF UK, 2020, 188 s.
- Kotíková, J. – Štastnová, P. *Projekce absolventů škol: Výpočet a výsledky*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2019, 125 s.
- Kreisslová, S. – Nosková, J. – Pavlásek, M. „*Takové normální rodinné historky*.“ *Obrazy migrace a migrující obrazy v rodinné paměti*. Praha: Argo, 2019, 424 s.
- Lenderová, M. *Z dějin české každodennosti*. Praha: Karolinum, 2020, 472 s.
- Nekvapil Jirásková, Š. *Protoindustriální společnost: Populační chování a strategie venkovského obyvatelstva severovýchodních Čech v 18. a 19. století*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2019, 393 s.
- Notarp, U. *Cultural Differences in Concepts of Life and Partnership*. Praha: Karolinum, 2020, 336 s.
- Paloncyová, J. – Barvíková, J. – Höhne, S. – Kuchařová, V. *Neúplné rodiny*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2019, 216 s.
- Souralová, A. – Žáková, M. *Pod jednou střechou: Trígenerační soužití v české společnosti*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2020, 264 s.

II. Soubory údajů a analýzy

- Asistovaná reprodukce v České republice 2017*. Praha: ÚZIS ČR, NRAR, 2019.
- Cizinci v ČR – 2019*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická příručka – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická ročenka České republiky – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická ročenka krajů – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická ročenka měst – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická ročenka okresů – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.

- Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Narození a zemřelí do 1 roku 2018*. Praha: ÚZIS ČR, 2019.
- Obyvatelstvo Plzeňského kraje – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2020*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Pohyb obyvatelstva v obcích Jihočeského kraje – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – rok 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Úmrtnostní tabulky za ČR, regiony soudržnosti a kraje – 2018–2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Úmrtnostní tabulky za okresy a naděje dožití ve správních obvodech ORP – 2014–2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Věkové složení a pohyb obyvatelstva Zlínského kraje, jeho okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Věkové složení obyvatelstva – 2019*. Praha: ČSÚ, 2020.
- Vývoj obyvatelstva České republiky – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Zaostřeno na ženy a muže – 2019*. Praha: ČSÚ, 2019.
- Zemřelí 2018*. Praha: ÚZIS ČR, 2019.
- Zemřelí podle seznamu příčin smrti, pohlaví a věku v ČR, krajích a okresech – 2009 až 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.

III. Výběr statí

- Altová, A. – Maláková, K. – Slabá, J. Nejvýznamnější proměny v reprodukčním chování světové populace. *Geografické rozhledy (GR)*, 2019, č. 1, s. 26–29.
- Maříková, H. – Vohlídalová, M. Bariéry versus preferované formy rodičovství u neheterosexuální populace. *Fórum sociální politiky (FSP)*, 2019, č. 6, s. 20–25.

37. Barvíková, J. – Paloncyová, J. Jak se žije v rekonstituovaných rodinách a co potřebují? *Fórum sociální politiky (FSP)*, 2019, č. 5, s. 4–8.
38. Bělohradský, A. – Glocker, D. Regional health inequalities explained: empirical evidence from Czechia. *Geografie (G)*, 2019, č. 4, s. 365–383.
39. Dudová, R. „Je to o tom, koho potkáš“: Jednodětnost ve světle spojených životních drah. *Sociologický časopis*, 2020, č. 2, s. 165–195.
40. Ďurček, P. – Šprocha, B. Transformation of fertility in Slovakia in the context of differences between center and hinterland. *Geografie (G)*, 2019, č. 3, s. 281–313.
41. Hašková, H. – Pospíšilová, K. Kdo plánuje jedináčka a kdo chce zůstat bezdětný? Faktory ovlivňující nízké reprodukční plány mužů a žen. *Sociologický časopis*, 2020, č. 2, s. 131–164.
42. Hulíková Tesárková, K. Demographic aspects of the COVID-19 pandemic in Italy, Spain, Germany, and South Korea. *Geografie (G)*, 2020, č. 1, s. 139–170.
43. Hulíková, K. – Arsenović, D. Výkyv úmrtnosti v souvislosti s vlnami veder v Evropě v posledních desetiletích. *Geografické rozhledy (GR)*, 2019, č. 2, s. 30–33.
44. Jirka, L. Návrátová migrace, reemigrace nebo etnická návratová migrace? Potomci krajanů ze západní Ukrajiny a z jižní Moldávie a jejich důvody migrace do České republiky. *Český lid (ČL)*, 2020, č. 2, s. 211–229.
45. Křížková, A. – Pospíšilová, K. – Marková Volejníčková, R. – Maříková, H. Rozdíl v odměňování žen a mužů a rodičovství. *Fórum sociální politiky (FSP)*, 2019, č. 3, s. 19–25.
46. Kubičková, L. – Hajko, V. – Hazuchová, N. – Rašticová, M. Life Satisfaction of Czech Seniors: What Actually Matters? *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D*, 2019, č. 2, s. 91–101.
47. Kurtinová, O. Demografická revoluce. *Geografické rozhledy (GR)*, 2019 č. 1, s. 30–33.
48. Maříková, H. Důvody, motivy a okolnosti bezdětnosti mužů. *Fórum sociální politiky (FSP)*, 2019, č. 5, s. 10–14.
49. Pavelková, L. – Musilová, M. Integrace imigrantů na lokální úrovni: případová studie Kolínsko. *Geografické rozhledy (GR)*, 2019, č. 4, s. 26–29.
50. Šimon, M. – Křížková, I. – Klsák, A. – Mikešová, R. – Leontiyeva, Y. Základní trendy rozmístění cizinců v Česku 2008–2015/Rezidenční segregace perspektivou různě velkých individualizovaných sousedství. *Urbanismus a územní rozvoj (UUR)*, 2020, č. 3.
51. Šimon, M. – Křížková, I. – Klsák, A. Immigrants in large Czech cities 2008–2015: the analysis of changing residential patterns using population grid data. *Geografie (G)*, 2020, č. 3, s. 343–374.

Excerptované časopisy

Acta Oeconomica Pragensia (AOP), AntropoWebzin (AWZ), Auspicia (A), Časopis lékařů českých (ČLČ), Český lid (ČL), Fórum sociální politiky (FSP), Geografické rozhledy (GR), Geografie (G), Kontakt (K), Lidé města (LM), Politická ekonomie (PE), Rovné příležitosti v souvislostech (RP), Scientia et Sociates (SetS), Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), Sociologický časopis / Czech Sociological Review (SČ), Urbanismus a územní rozvoj (UUR), Veřejná správa (VS).

Eva Henzlerová

Population et Sociétés

2020, č. 577–579

Květen 2020, č. 577

Sexuální násilí vůči imigrantkám ze subsaharské Afriky po migraci do Francie

(kolektiv Parcours – Julie Pannetier, Andrainolo Ravalihasy, Annabel Desgrées du Loû, France Lert, Nathalie Lydié)

Autoři se po seznámení s podmínkami migrace a způsobem života ve Francii následně věnují sexuálnímu násilí páchaném na imigrantkách, zesilujícím vlivům tohoto násilí (rezidenční a administrativní nejistota) a pozornost zaměřují i na souvislosti s rozšířením HIV u těchto žen.

Text je doplněn dvěma vysvětlujícími rámečky (Sexuální násilí na imigrujících ženách v Evropě, Prezentace šetření “Parcours” prováděné se ženami ve zdravotnických zařízeních), grafem ukazujícím přímé a nepřímé vlivy tohoto násilí a tabulkou se sociodemografickými ukazateli šetřených žen.

Dvě následující čísla (578 a 579) aktuálně reagují na koronavirovou pandemii ve Francii. Studie jsou zpracovány stejným kolektivem autorů (INED, Universita Strasbourg, Universita Rouen-Normandie) a vycházejí ze šetření Coconel realizované INEDem (institutem demografie) ve spolupráci s řadou dalších subjektů. Uskutečnilo se pomocí internetu v době od 30. dubna až 4. května 2020 a vzorek představoval 2 003 dospělých osob z pevninské Francie.

Červen 2020, č. 578

Jaké jsou sousedské vztahy ve Francii během izolace?

(Anne Lambert, Joanie Cayouette-Remblière, Élie Guéraud, Guillaume Le Roux, Catherine Bonvalet, Violaine Girard, Laetitia Langlois)

Text se věnuje otázce, jak se změnilo v důsledku omezujících opatření ohledně Covidu-19 sousedské vztahy a pocity izolace. Přijímání a poskytování pomoci v rámci svého okolí patří ke společenské normě Francouzů. Přitom tyto služby nejsou symetrické a ani rovnoměrné v rámci celé populace. K jakým

změnám v sousedských vztazích docházelo a jaký byl pocit izolace některých skupin, to vše ukazuje tato studie. Popisuje poskytované a přijaté služby před a během omezení daných koronavirovou pandemií včetně podrobností ohledně sociálního zařazení a věku příslušných osob.

Podíl osob nabízejících nebo přijímajících službu v sousedství zůstal stabilní, avšak došlo k růstu u věkové kategorie 60letých a starších a naopak k poklesu u 18–44letých. I přes tento v podstatě pozitivní vývoj však došlo k silnému zvýšení pocitu izolace napříč věkovými skupinami.

Situaci prezentují dvě tabulky (procento jednotlivců využívající a poskytující vzájemné služby, podíl jednotlivců cítících se izolovaně ve svém bydlišti nebo v sousedství) a čtyři ilustrující grafy.

Červenec 2020, č. 579

Jak pandemie Covid-19 změnila pracovní podmínky ve Francii

(Anne Lambert, Joanie Cayouette-Remblière, Élie Guéraud, Guillaume Le Roux, Catherine Bonvalet, Violaine Girard, Laetitia Langlois)

Co udělala koronavirová omezení s formami pracovní aktivity podrobně rozebírá text této studie. Došlo k zastavení práce u některých činností a k transformaci některých dalších. Výrazný nárůst práce na dálku (fr. télétravail) měl samozřejmě rozdílný dopad na různé profese. Podle příslušných sociálních kategorií byly rozdílné i životní podmínky mužů a žen doma a taktéž dětí.

S pandemií a následnou ekonomickou recesí poklesla ve Francii obsazenost pracovních míst, třicet procent obsazených počátkem března 2020 bylo o dva měsíce později uzavřeno. Další změny se týkaly mj. narušení využívání bydlení, a zejména růstu nerovnosti mezi muži a ženami. Ženám zdravotní a následná ekonomická krize zhoršila výrazně pozici, častěji přišly o práci a existující pracovní podmínky jsou u nich mnohem horší než u mužů. Ti mnohem častěji mohli přejít na práci na dálku, zejména v manažerských či vyšších funkcích. Faktem navíc je, že práce na dálku využívaná v různých situacích je ve většině případů doprovázena zhoršováním vazeb s dětmi. Text doplňují čtyři barevné grafy.